

Reg. No. :

Name :

III Semester B.A. Degree (CBCSS-Reg./Supple./Imp.)
Examination, November 2016
(2014 Admn. Onwards)
CORE COURSE IN SANSKRIT
3B03SKT : Natakam

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : 1) सर्वे प्रश्नाः संस्कृत भाषयैव समाधेयाः।
2) देवनागरी लिपिरूपयोक्तव्या।

I. एकेन द्वाभ्यां वा वाक्याभ्यां षण्णामुत्तरं लिखत।

(1x6=6)

- 1) हस्तिनापुरगमने शकुन्तलां अनुगतौ कण्वशिष्यौ कौ ?
- 2) शकुन्तला कस्य कस्यां जाता ?
- 3) अभिज्ञान शाकुन्तलस्य इतिवृत्तं कस्मादितिहासात्, कस्मात् उपाख्यानात् स्वीकृतम् ?
- 4) दुर्वासशापस्य निवर्तनं कथं स्यात् ?
- 5) न खलु तद्वाच्यं वधूबन्धुभिः - किम् ?
- 6) स्वभाव प्रवैष परोपकारिणाम् - किम् ?
- 7) अभिज्ञानशाकुन्तले कति अङ्काः भवन्ति ?
- 8) नवरसाः के ?
- 9) नायकः कति विधः ? के च ते ?

II. ससन्दर्भं द्वे व्याख्यात।

(3x2=6)

10) चित्रे निवेश्य परिकल्पित सत्वयोगा

रूपोच्चयेन मनसा विधिना कृता नु।

स्त्री रत्न सृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे

धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः॥

11) विचिन्तयन्ती यमनन्यमानसा

तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम्।

स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि सन्

कथां प्रमत्तः प्रथमं कृतामिव।।

12) रम्याणि वीक्ष्य मधुरांश्च निशम्य शब्दा-

न्यर्युत्सुकी भवति यत्सुखितोऽपि जन्तुः।

तच्चेतसा स्मरनि नूनमबोधपूर्वं

भावस्थिराणि जनानान्तरसौहृदानि।।

13) यस्य त्वया व्रणविरोपजमिङ्गुदीनां

तैलं न्यषिच्यत मुखे कुशसूचिविद्धे।

श्यामाकमुष्टि परिवर्धितको जहाति

सोऽयं न पुत्रकृतकः पदवीं मृगस्ते।

III. सप्रकरणं पञ्चानां आशयं विशदयत।

(2x5=10)

14) मूर्च्छन्त्यमी विकाराः प्रायेणैश्वर्यमत्ते बु।

15) यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामा कुलस्याधयः।

16) अहो विभवत्यः प्रार्थितार्थसिद्धयः।

17) मिथ्यैव व्यसनं वदन्ति मृगयामीहग्विनोदः कुतः ?

18) अहो समवयोरुपरमणीयं भवतीनां सौहार्दम्।

19) आशङ्कसे यदग्निं नदिदं स्पर्शक्षमं रत्नम्।

20) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्।

IV. द्वयोः लघूपन्यासं लिखत।

(3x2=6)

21) शकुन्तलादुष्यन्तयोः अनुरागविषये सख्योः नियोगं विशदयत।

22) शकुन्तलायाः दुष्यन्तसमीपयात्रायां कण्वाश्रमे संजातानि संभाराणि विवृणुत।

23) दुष्यन्तसर्वदमनयोः परस्परसमागमं उपवर्णयत।

24) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य पञ्चमाङ्ककथां संक्षिपत।

V. द्वे उपन्यस्यत।

(6x2=12)

25) 'काव्येषु' नाटकं रम्यं तत्र रम्या शकुन्तला' - समर्थयत।

अथवा

दुष्यन्तस्य स्वभावं सविमर्शं निरूपयत।

26) शाकुन्तलस्य चतुर्थाङ्कमवलम्ब्य कालिदासस्य रचनावैभवं निरूपयत।

अथवा

कालिदासस्य प्रकृतिवर्णनापाटवं निरूपयत।